

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

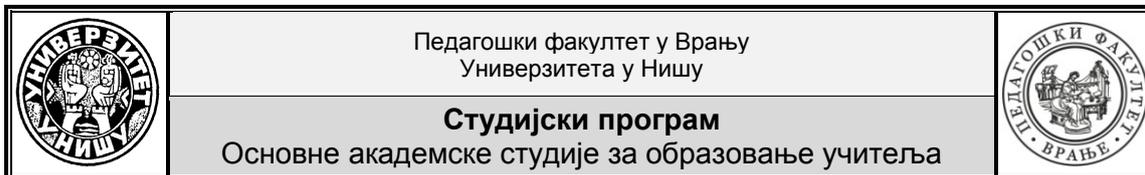
Студијски програм
Основне академске студије за образовање учитеља

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Врање
2015.

САДРЖАЈ

УВОД	3
СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	4
СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	5
ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА	6
КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА	7
КУРИКУЛУМ	9
РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА	10

	Педагошки факултет у Врању Универзитета у Нишу	
Студијски програм Основне академске студије за образовање учитеља		

УВОД

Назив студијског програма	Образовање учитеља
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Нишу
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Педагошки факултет у Врању
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Друштвено-хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област	Педагошке науке
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240
Назив дипломе	Учитељ
Дужина студија	4 године (8 семестара)
Година у којој је започела реализација студијског програма	2008.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	
Број студената који студира по овом студијском програму	490
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	120
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	07.02.2013. године Одлука Наставно-научног већа Учитељског факултета Универзитета у Нишу
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	2008. (реакредитован 2014.)
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.ucfak.ni.ac.rs

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање учитеља

Структура студијског програма

Студијски програм за образовање учитеља односи се на основне академске студије, студије првог степена, на Учитељском факултету у Врању, Универзитета у Нишу. Овладавање овим програмом треба да омогући студентима развијање и примену научних, стручних и уметничких достигнућа. Самим тим, студенти стичу одређене професионалне компетенције, усклађене са компетенцијама које се стичу на сродним високошколским установама у свету (посебно у Европи), уз уважавање културалних особености наше земље и традиција у образовању учитеља.

Основне смернице од којих се кренуло приликом конципирања студијског програма су:

- развити студијски програм у складу са Болоњском декларацијом тако да буде усклађен са студијским програмима европског образовног простора;
- одредити неопходне компетенције садашњег и будућег учитеља;
- утврдити потребе савремене основне школе и учитеља и
- утврдити образовно-васпитне потребе и специфичности које произилазе из потреба деце млађег школског узраста.

Студијски програм састоји се из обавезних и изборних студијских предмета, односно предмета који су груписани у следеће области:

- академско-општеобразовна,
- теоријско-методолошка,
- научно односно уметничко-стручна и
- стручно-апликативна.

Обавеза студената је да, полагањем одређеног броја испита из предмета предвиђених програмом, остваре 60 ЕСПБ бодова по школској години, односно 240 ЕСПБ бодова у току четворогодишњег трајања студија. Након завршетка, студенти стичу стручни назив учитељ.

У зависности од специфичности наставног процеса, приликом реализације наставног програма, примењују се различите комбинације наставних метода које зависе од: карактера наставног садржаја, образовно-васпитног циља, степена ангажовања студената, квалитета знања итд. Конкретну комбинацију одређује наставник односно сарадник, који студенте упознаје са изабраним начином рада на предавањима и вежбама, као и са обавезама у циљу постизања очекиваних компетенција.

Вежбе могу бити семинарско-теоријске, теренске, лабораторијске, експерименталне и индивидуалне. Поред предавања и вежби, саставни део образовања учитеља чини и педагошко-психолошка односно дидактичко-методичка пракса студената, која се организује сваке школске године.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање учитеља

Сврха студијског програма

Сврха студијског програма образовање учитеља јесте припремање високо образованог стручног кадра, а у циљу испуњавања једне од најодговорнијих улога у образовном систему – рад у нижим разредима основне школе.

Тенденција факултета је да, на основу одговарајућих предмета (општих и образовних, научних односно уметничких и стручних, теоријских и методолошких, стручних и апликативних), њихових међусобних веза, као и њихове смислене интеграције са професионалном праксом студената, образује, професионално оспособи и креира стручњаке. Тако образовани стручњаци ће знати и разумети задатке и посао учитеља и биће способни да, индивидуално или тимски, критички и аргументовано, разматрају и решавају проблеме са којима ће се суочавати у току свог професионалног образовања и рада.

Програмом образовање учитеља предвиђено је постојање више изборних блокова предмета, што даље омогућава студентима да сами креирају студије у складу са сопственим афинитетима. Поред тога, овако конципиране студије дозвољавају већу мобилност студената, омогућавају мултидисциплинарни приступ у образовању, као и живот и рад у мултикултуралној и вишејезичној заједници.

Студијски програм треба да пружи будућим учитељима стицање професионалног знања и вештина, неопходних за одговарајући, модеран и васпитно-образовни рад високог квалитета. У ту сврху, стручна, научна и практична припрема, неопходна за извођење свих аспеката активности подучавања, подразумева овладавање страним језицима, методологијама, културом информационе технологије.

Сврха програма образовање учитеља у складу је са савременим тенденцијама и праксом европских институција које се баве овом облашћу, при чему се не губи се из вида традиционална пракса образовања учитеља у Србији.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање учитеља

Циљеви студијског програма

У одређењу и дефинисању циљева студијског програма основних академских студија Образовање учитеља основна полазишта су била:

- принципи и захтеви Болоњске декларације,
- Закон о високом образовању,
- европска димензија образовања,
- Опште и Посебне основе школског програма у Републици Србији,
- искуства високошколских установа за образовање учитеља из појединих европских земаља,
- резултати анализе постојеће праксе образовања учитеља и његове савремене сложене улоге у образовно-васпитном процесу.

Циљ студијског програма Образовање учитеља односи се на образовање и професионално оспособљавање студената – будућих учитеља, за адекватно обављање свог позива. То значи да будући учитељ треба да поседује, поред општег, специфично стручно, педагошко и методичко знање, одговарајуће способности и вештине, као и низ вредносних, позитивних, општељудских особина и особина карактеристичних за онога ко подучава.

Циљ студијског програма усклађен је са предвиђеном сврхом, као и модерним европским концептима образовања.

Циљ студијског програма јесте да будући учитељи:

- поседују знања из научне дисциплине којој припада предмет који предају, разумеју садржаје наставних предмета и буду оспособљени за дидактичко-методичко обликовање садржаја наставе, самостално планирање наставе и њену реализацију;
- поседују стручност у педагошком и психолошком домену наставничког позива, као и одговарајуће организационе и социјалне способности;
- познају методологију истраживања у настави и буду оспособљени да добијене резултате користе за унапређивање праксе;
- подржавају и стимулишу целокупни развој личности ученика, уважавају њихове индивидуалне способности и разлике, као и основне принципе инклузије, мултикултурализма и антидискриминације;
- у свом васпитно-образовном раду примењују различите начине мотивисања ученика и буду оспособљени за континуирано вредновање њиховог рада и постигнућа;
- буду оспособљени за тимски рад, конструктивну и професионалну комуникацију и сарадњу са ученицима и партнерима у васпитно-образовном раду;
- буду у стању да самостално решавају проблеме и доносе одлуке, критички процењују резултате свога рада, схвате значај целоживотног образовања и професионалног усавршавања за унапређивање васпитно-образовног процеса;
- поседују одређене личне особине, као што су аутономност, иницијативност, посвећеност позиву, отвореност за сарадњу, креативност и амбициозност и развијају свесност и одговорност у раду и приликом вредновања његових ефеката.

Компетенције дипломираних студената

Након завршених основних академских студија учитељ треба да поседује следеће компетенције:

1. ОПШТЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

- изражава се усмено и писмено у складу са правилима српског језика и језика на коме изводи наставу;
- поседује основна општа знања из научних и уметничких области и истраживачке вештине;
- зна најмање један страни језик;
- поседује информационо-технолошку писменост;
- оспособљен је за решавање проблема и самостално доношење одлука;
- оспособљен је за тимски рад и интерперсоналну комуникацију;
- поштује универзалне људске и националне вредности;
- поседује одређене личне особине (аутономност, иницијативност, посвећеност позиву, отвореност за сарадњу, креативност, амбициозност...).

2. СТРУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

2.1 Наставна област, предмет и методике наставе

- зна научну дисциплину којој предмет припада до нивоа потребног за успешно поучавање;
- зна и разуме садржај наставног предмета, као и његову корелацију са другим предметима;
- оспособљен је за самостално планирање, реализацију и евалуацију наставе, уз уважавање образовних стандарда и програма;
- оспособљен је за дидактичко-методичко обликовање садржаја наставе, према специфичним образовним захтевима, ситуацијама и потребама ученика.

2.2 Поучавање и учење

- зна и разуме циљеве и задатке васпитања и образовања у условима основношколске наставе;
- оспособљен је да примењује различите моделе, облике и методе наставног рада;
- зна и разуме природу учења, различите стилове и стратегије учења;
- познаје развојне карактеристике ученика одређеног узраста;
- оспособљен је за праћење индивидуалног развоја ученика и прилагођавање наставе различитим потребама ученика;
- оспособљен је за примену различитих начина мотивисања ученика, посебно за развој унутрашње мотивације ученика;
- поседује позитиван став и оријентацију ка успеху сваког ученика;
- оспособљен је да ефикасно организује време и простор за наставне активности;
- оспособљен је да регулише дисциплину и социјалне односе у групи;

Компетенције дипломираних студената

- оспособљен је за конитниуирано формативно и сумативно вредновање рада и постигнућа ученика;
- оспособљен је за поучавање ученика ефикасним стратегијама учења и самовредновања постигнућа.

2.3 Подршка развоју личности ученика и вредности социјалне инклузије

- зна и разуме интелектуалне, физичке, социјалне, емоционалне и друге индивидуалне карактеристике и разлике између ученика;
- усмерен је ка развијању и неговању самопоштовања, самопоуздања и одговорности ученика;
- оспособљен је за унапређивање и заштиту физичког и менталног здравља ученика;
- оспособљен је да препознаје вредносне оријентације ученика и подстиче развој хуманистичких вредности;
- зна, разуме и уме да делује уважавајући принципе инклузије, мултикултурализма и антидискриминације;
- познаје права деце и посвећен је једнакости међу ученицима по свим основама (полу, језику, националности, социо-економском статусу...);
- оспособљен је за превенцију насиља у школи;
- подстиче интеркултурно поштовање и међусобно разумевање ученика;
- оспособљен за идентификацију, подстицање и рад са даровитим ученицима.

2.4 Комуникација и сарадња

- оспособљен је за успостављање конструктивне интеракције са ученицима и између ученика;
- оспособљен је за сарадњу са родитељима ученика;
- оспособљен је за професионалну и конструктивну сарадњу са управом школе, стручном службом и педагошким асистентима;
- оспособљен је за сарадњу са представницима шире и локалне друштвене средине – партнерима у васпитно-образовном раду.

2.5 Самоевалуација и професионални развој

- оспособљен је за евалуацију сопствене праксе и критичку рефлексију;
- преузима одговорност за свој професионални развој и развој школе;
- разуме значај целоживотног образовања и континуирано се професионално усавршава;
- оспособљен је да врши селекцију и планира адекватне облике професионалног развоја;
- познаје националне законе и подзаконске акте у образовању;
- зна и разуме основне законитости и моделе развоја школе, њену унутрашњу организацију и функције у друштву;
- развија професионалну етику;
- познаје методе и технике истраживања у настави и оспособљен је да користи резултате истраживања за унапређивање праксе.

Педагошки факултет у Врању
Универзитета у Нишу

Студијски програм
Основне академске студије за образовање учитеља

Курикулум

Курикулум основних академских студија Образовање учитеља је конципиран тако да задовољи све постављене циљеве. Структуру студијског програма чини око 15% академско-општеобразовних, око 20% теоријско-методолошких, око 35% научно односно уметничко-стручних и око 30% стручно-апликативних предмета. Такође, испуњен је услов да изборни предмети буду заступљени са најмање 20% ЕСПБ бодова. Предмети у оквиру којих се изводи настава су једносеместрални или двосеместрални и носе одговарајући број ЕСПБ бодова. Једном ЕСПБ боду одговара приближно 30 сати активности студената.

У курикулуму је дефинисан опис сваког предмета који садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања.

Саставни део курикулума студијског програма Образовање учитеља је и педагошко-психолошка и дидактичко-методичка пракса која се реализује у одговарајућим васпитно-образовним установама као део стручног припремања учитеља за организовање и извођење васпитно-образовног рада у основној школи.

Структура курикулума студијског програма

Студијски програм/Изборно подручје-модул	Почетни семестар	Број ЕСПБ	Часова наставе
Образовање учитеља	1	240	259

Изборност и класификација предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова

Ознака	Назив	Изборни (око 20%)	АО (око 15%)	ТМ (око 20%)	НС (око 35%)	СА (око 30%)	Укупно
УЧ	Образовање учитеља						
	Број ЕСПБ бодова	48	36	49	84	71	240
	% ЕСПБ бодова	20,00	15,00	20,42	35,00	29,58	100

Легенда: АО – академско-општеобразовни предмети

ТМ – теоријско-методолошки предмети

НС – научно, односно уметничко-стручни предмети

СА – стручно-апликативни предмети

	Педагошки факултет у Врању Универзитета у Нишу	
	Студијски програм Основне академске студије за образовање учитеља	

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Р. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе		Остали часови	ЕСПБ
						П	В		
ПРВА ГОДИНА									
1.	уч1001	Филозофија	1	АО	О	2	1	0	3
2.	уч1002	Социологија	1	АО	О	2	1	0	3
3.	уч1003	Општа педагогија	1	ТМ	О	3	2	0	6
4.	уч1004	Развојна психологија	1,2	ТМ	О	2	2	0	6
5.	уч1005	Српски језик	1,2	АО	О	2	2	0	9
6.	уч1006	Математика	1,2	ТМ	О	3	2	0	9
7.	уч1007	Страни језик	1,2	АО	О	1	3	0	6
8.	уч1008	Информатика	2	АО	О	2	2	0	4
9.	ИГ1	Изборни предмет 1	1		И	2	0	0	3
	уч1009	Етика у образовању		АО					
	уч1010	Хорско певање 1		СА					
	уч1011	Корективна гимнастика		СА					
10.	ИГ2	Изборни предмет 2	1		И	2	0	0	3
	уч1012	Елементарна теорија бројева		НС					
	уч1013	Заштита човекове животне средине		АО					
	уч1014	Музичка култура и уметност		ТМ					
11.	ИГ3	Изборни предмет 3	2		И	2	0	0	3
	уч1015	Диференцијална граматика		НС					
	уч1016	Дечји спорт		НС					
	уч1017	Програмски пакети у настави		НС					
12.	ИГ4	Изборни предмет 4	2		И	2	0	0	3
	уч1018	Породица и савремено друштво		ТМ					
	уч1019	Превођење стручних текстова		ТМ					
	уч1020	Техника лепог писања		СА					
13.	уч1021	Педагошко-психолошка пракса	2	СА	О			2	2
Укупно часова:						33	24		
Укупно часова активне наставе:								57	
								Укупно ЕСПБ:	60
ДРУГА ГОДИНА									
14.	уч2001	Књижевност	3,4	ТМ	О	2	2	0	8
15.	уч2002	Педагошка психологија	3,4	НС	О	2	2	0	6
16.	уч2003	Дидактика	3,4	НС	О	2	2	0	9
17.	уч2004	Вокално инструментална настава	3,4	НС	О	1	2	0	3
18.	уч2005	Социологија васпитања и образовања	3	ТМ	О	2	1	0	3
19.	уч2006	Основи физичког васпитања	3	НС	О	1	0	0	3
20.	уч2007	Основе друштвених наука	3	АО	О	3	0	0	3
21.	уч2008	Школска педагогија	4	НС	О	2	1	0	4
22.	уч2009	Визуелне уметности	4	НС	О	1	1	0	3
23.	уч2010	Основе природних наука	4	АО	О	3	0	0	3
24.	ИГ5	Изборни предмет 5	3		И	2	0	0	3
	уч2011	Хорско певање 2		СА					
	уч2012	Облици изражавања и стилистика		ТМ					
	уч2013	Историја педагогије		ТМ					
25.	ИГ6	Изборни предмет 6	3		И	2	0	0	3
	уч2014	Конструктивно решавање сукоба		СА					
	уч2015	Ликовне технике и поступци		СА					
	уч2016	Сценска уметност		СА					

Р. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе		Остали часови	ЕСПБ
26.	ИГ7	Изборни предмет 7	4		И	2	0	0	3
	уч2017	Рад одељењског старешине		НС					
	уч2018	Рад у комбинованом одељењу		СА					
	уч2019	Социологија наставника		ТМ					
27.	ИГ8	Изборни предмет 8	4		И	2	0	0	3
	уч2020	Андрагогија		ТМ					
	уч2021	Примењене уметности и дизајн		СА					
	уч2022	Психолошко саветовање у васпитном раду		СА					
28.	уч2023	Дидактичка пракса	4	СА	О			9	3
Укупно часова:						34	19		
Укупно часова активне наставе:								53	
Укупно ЕСПБ:								60	

ТРЕЋА ГОДИНА

29.	уч3001	Књижевност за децу	5,6	НС	О	2	2	0	6
30.	уч3002	Методологија педагошких истраживања	5,6	ТМ	О	2	2	0	6
31.	уч3003	Методика наставе српског језика и књижевности	5,6	НС	О	2	2	0	5
32.	уч3004	Методика наставе математике	5,6	НС	О	2	2	0	5
33.	уч3005	Методика наставе природе и друштва	5,6	НС	О	2	1	0	5
34.	уч3006	Образовна технологија	5	НС	О	2	1	0	3
35.	уч3007	Породична педагогија	5	НС	О	2	1	0	4
36.	уч3008	Методика наставе музичке културе	6	НС	О	2	1	0	3
37.	уч3009	Методика наставе ликовне културе	6	НС	О	2	1	0	3
38.	уч3010	Методика наставе физичког васпитања	6	НС	О	1	1	0	3
39.	ИГ9	Изборни предмет 9	5		И	2	0	0	3
	уч3011	Усмена књижевност и народна традиција		ТМ					
	уч3012	Школа у природи		СА					
	уч3013	Хорско певање 3		СА					
40.	ИГ10	Изборни предмет 10	5		И	2	0	0	3
	уч3014	Школска администрација		НС					
	уч3015	Интеркултурално образовање		НС					
	уч3016	Сарадња родитеља и школе		НС					
41.	ИГ11	Изборни предмет 11	6		И	2	0	0	3
	уч3017	Драматизација књижевног текста за децу		СА					
	уч3018	Истраживање природних појава у настави		СА					
	уч3019	Специјална педагогија		ТМ					
42.	ИГ12	Изборни предмет 12	6		И	2	0	0	3
	уч3020	Лектира у разредној настави		НС					
	уч3021	Методике комуницирања		СА					
	уч3022	Иновације у вредновању знања у настави математике		НС					
43.	уч3023	Методичка пракса	5	СА	О			12	5
Укупно часова:						37	23		
Укупно часова активне наставе:								60	
Укупно ЕСПБ:								60	

ЧЕТВРТА ГОДИНА

44.	уч4001	Социјална екологија	7	ТМ	О	2	1	0	3
45.	уч4002	Методички практикум српског језика и књижевности	7,8	СА	О	1	3	0	5
46.	уч4003	Методички практикум математике	7,8	СА	О	1	4	0	5

Р. бр.	Шифра предмета	Назив предмета	С	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе		Остали часови	ЕСПБ
47.	уч4004	Методички практикум природе и друштва	7,8	СА	О	1	3	0	5
48.	уч4005	Методички практикум музичке културе	7,8	СА	О	1	2	0	4
49.	уч4006	Методички практикум ликовне културе	7,8	СА	О	1	2	0	4
50.	уч4007	Методички практикум физичког васпитања	7,8	СА	О	1	1	0	4
51.	уч4008	Индивидуализација и интеграција у образовању	7	НС	О	2	1	0	4
52.	уч4009	Државна управа локална самоуправа и школско законодавство	8	АО	О	2	1	0	3
53.	уч4010	Методика инклузивног образовања	8	СА	О	2	1	0	5
54.	ИГ13	Изборни предмет 13	7		И	2	0	0	3
	уч4011	Реторика		СА					
	уч4012	Организација рада у продуженом и целодневном боравку		НС					
	уч4013	Рад са даровитом децом		СА					
55.	ИГ14	Изборни предмет 14	7		И	2	0	0	3
	уч4014	Стратегије и методе наставе почетног читања и писања		НС					
	уч4015	Веронаука		НС					
	уч4016	Хорско певање 4		СА					
56.	ИГ15	Изборни предмет 15	8		И	2	0	0	3
	уч4017	Специфичне сметње у развоју и учењу		НС					
	уч4018	Уређивање школских новина		СА					
	уч4019	Еколошко васпитање у настави природе и друштва		СА					
57.	ИГ16	Изборни предмет 16	8		И	2	0	0	3
	уч4020	Настава граматике у основној школи		СА					
	уч4021	Изучавање природних појава у разредној настави		НС					
	уч4022	Грађанско васпитање		СА					
58.	уч4023	Самостална пракса	8	СА	О			15	6
Укупно часова:						28	33		
Укупно часова активне наставе:								61	
Укупно ЕСПБ:									60